

Taina Wilhelms
9.6.2017

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi
Janne.Hayrynen@vm.fi

Viite: VM087:00/2015

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta, laiksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi

Energiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta VM087:00/2015. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä. Samalla nykyinen samanniminen laki kumottaisiin. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sijoituspalvelulakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia ja joukkorahoituslakia.

Ehdotetuilla laeilla pantaisiin täytäntöön Euroopan unionin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi sekä toteutettaisiin tarvittavat toimenpiteet Euroopan unionin rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen säännösten noudattamiseksi.

Esitys täyttää direktiivin tavoitteet

Sijoituspalvelulaki

Energiateollisuus ry näkee, että hallituksen esitys noudattaa asianmukaisesti ja oikealla tavalla EU:n rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin sisältöä ja on näin ollen kannatettava. On hyvä, ettei esitys sisällä EU-säätelyn ylimenevää kansallista säätelyä. Esimerkiksi energia-alalle tärkeät lain soveltamisalaa koskevat poikkeussäännökset on kirjattu selkeästi ja esityksestä käy ilmi, että poikkeuksia sovelletaan yksittäin.

Direktiivin niin mahdollisesti salliessa, Valtiovarainministeriö voisi harkita siirtymäsäädöksen kirjoittamista tilanteeseen, jossa asetus astuu voimaan (3.1.2018), mutta toimilupaa ei välttämättä ole vielä voitu hakea. Oheistoiminnallisuuden laskentaperiodi on kunkin vuoden Q1 aikana ja näin ollen, jos toimija oheistoiminnallisuuden laskennan suorittamisen myötä havaitsisi tarvitsevansa toimiluvan, ei sitä millään ehditä hakea ajoissa siten, että se olisi voimassa 3.1.2018 (erityisesti toimiluvan käsittelyaika huomioiden). Esimerkiksi Saksa on kansallisessa lainsäädännössään hyväksynyt menettelyn, jonka mukaan toimijoilla on 2.7.2018 asti aikaa hakea toimilupa. Toimija saa tällä välin jatkaa kaupankäyntiä normaalisti, kunnes lupakäsittely on valmis ja hyväksytty. ESMA on linjannut MiFID II Q&A -ohjeistuksessaan, että ilmoitus oheistoimintapoikkeuksen hyödyntämisestä tulee toimittaa ensimmäisen kerran jo 3.1.2018. Tämä ajankohta olisi ollut luontevampi sijoittaa esim. Q1/2018 loppuosaan tai Q2/2018 alkuosaan, jotta toimijat olisivat ehtineet mukauttaa muutoin toimintaansa uusiin säännöksiin.

Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

Uusi laki velvoittaa pörssiä valvomaan hyödykejohtannaisilla tapahtuvaa kaupankäyntiä ja tarvittaessa rajoittamaan kaupankäyntiosapuolten avoimia positioita. Edelleen pörssiä velvoitetaan toimittamaan hyödykejohtannaisten, päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten

kokonaispositioita koskevat tiedot Finanssivalvojille. Vastaavasti uusi laki velvoittaa kauppapaikan kaupankäyntiosapuolen toimittamaan kauppapaikalle Finanssivalvonnan tarkemmin määrittämät tiedot sen omista sekä asiakkaidensa positioista tietyissä rahoitusvälineissä. Tämä velvoite lisää luonnollisesti kaupankäyntiosapuolille koituvaa raportointitaakkaa, mutta on linjassa direktiivin vaatimusten kanssa ja edesauttaa direktiivin tavoitteiden täyttymistä.

Muita huomioita

Kuten direktiivissä ja asetuksessa, huomattava osa myös esityksen lopullisista konkreettisista vaikutuksista toimijoille jää riippumaan EU:ssa valmistellun ja hyväksyttävän alemmanasteisen sääntelyn lopullisista määrittelyistä. Sääntelyn ennakoitavuuden kannalta olisi hyvä, mikäli ESMA käyttäisi soveltamisohjeiden antamiseen keskitettyä ja koottua ohjedokumenttia, kuten esim. ACER toimii REMIT-ohjeistuksen suhteen tukkuenergiamarkkinoilla. Nyt toimijoiden on vaikea ennakoida, tuleeko jotain erityiskysymystä koskien sovellusohjetta ESMA:n Q&A-ohjeistuksiin. Myös kansallisten valvojien on vaikea tehdä valvontapäätöksiä uusiin säännöksiin pohjautuen samasta syystä, koska valvojien on kuitenkin otettava kaikki ESMA:n yhtenäistämisoheistus huomioon valvontapäätöstensä perusteluissa. On myös nähtävissä pieni riski siitä, että valvontapäätösten valitukset sekä näiden muuttamiset ylemmissä oikeusasteissa lisääntyvät, mikäli jonkin yksittäisen valvontapäätöksen antamisen jälkeen ESMA julkaisisi uutta ohjeistusta Q&A-dokumentaatioissa, jonka pohjalta kansallisten valvojien päätöksiä muutettaisiin tai poistettaisiin. Tämä edelleen heikentäisi luottamusta valvontaan sekä valvonnan tehokkuutta ja vaikeuttaisi valvojien resurssien kohdentamista.

Yhteystiedot

Lisätietoja: Asiantuntija Taina Wilhelms, Energiateollisuus ry, PL 100, Fredrikinkatu 51-53 B, 00101 Helsinki. Puhelin 040 548 7145; e-mail: taina.wilhelms@energia.fi

Ystävällisin terveisin

Taina Wilhelms
Energiateollisuus ry